

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kunowie w dniach 14, 16 października i 4 listopada 2024 r.

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 9 190 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Lech Łodej.

Ośrodek został powołany Uchwałą Nr XVII/57/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Kunowie z dnia 28 marca 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie”. Ośrodek posiada własny REGON 2901009805 i NIP 661-16-58-163. Kierownikiem Ośrodka od 19.07.2024 r. jest Pani Katarzyna Orczyk. Poprzednim Kierownikiem była Pani Joanna Potrzeszcz.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut przyjęty Uchwałą Nr LXXVI.435.2018 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 6 września 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie, zmieniony Uchwałą Nr LXXIX.448.2018 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 8 listopada 2018 r. i Uchwałą Nr V.32.2024 Rady Miejskiej w Kunów z dnia 8 sierpnia 2024 r.;
- 2) Regulamin Organizacyjny zatwierdzony Zarządzeniem Nr 169.2024 Burmistrza Miasta i Gminy Kunów z dnia 11 października 2024 r.;
- 3) Uchwałą Nr LI.317.2021 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Kunów na lata 2021-2025”;
- 4) Uchwałą NR XLV/311/2013 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 24 października 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania.
- 5) Uchwałą Nr IV.23.2024 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu tych usług oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich rozliczania i pobierania;

Należy stwierdzić, że Uchwała została podjęta niezgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten brzmi następująco: „w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

- 6) Uchwałę Nr XX.118.2019 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 31 października 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczym;
- 7) Uchwałę Nr CIII.679.2023 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028;
- 8) Uchwałę Nr CIII.678.2023 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 30 listopada 2023 roku w sprawie uchwalenia Programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2024-2028 dla Miasta i Gminy Kunów realizowanego na podstawie wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028;
- 9) Zarządzenie Nr 4.2024 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie: określenia zasad przyznawania i ustalania wysokości zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2014-2028 na okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.; zmienione Zarządzeniem Nr 26.2024 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie z dnia 30 września 2024 r. w sprawie: określenia zasad przyznawania i ustalania wysokości zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2014-2028 na okres od 01.10.2024 r. do 31.12.2024 r.;
- 10) Zarządzenie Nr 129.2024 Burmistrza Miasta i Gminy Kunów z dnia 19 lipca 2024 r. dla Pani Katarzyny Orczyk, Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej;

- 11) Upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Kunów Nr OR.U.10.2016 z dnia 11.05.2016 r. dla Pani Justyny Dwojak, pracownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej;
- 12) Upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Kunów Nr OR.U.9.2016 z dnia 11.05.2016 roku dla Pani Barbary Sławskiej, pracownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w następującym składzie:

1. Magdalena Pracoń, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie 776/2024 z dnia 11 października 2024 r. – kierujący zespołem inspektorów;
2. Katarzyna Wach, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 775/2024 z dnia 11 października 2024 r.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie* pod pozycją 13.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 14, 16 października i 4 listopada 2024 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie mieści się na I piętrze budynku należącego do Gminy przy ul. Warszawskiej 45b, 27-415 Kunów, tel. 41 261-31-74. OPS zajmuje 9 pomieszczeń, w tym: Kierownik MGOPS posiada osobny pokój, 5 pracowników socjalnych zajmuje jedno duże pomieszczenie, Kierownik Sekcji Usług również zajmuje osobny pokój (Zał. nr 1 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS, pkt 10). Pomieszczenia wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. W razie potrzeby przeprowadzenia z klientem indywidualnej rozmowy jest możliwość skorzystania z pokoju asystenta rodziny.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba i bezrobocie.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w kasie MGOPS.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W dniach kontroli w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kunowie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych na umowę o pracę było 10 pracowników, w tym: Kierownik OPS, Kierownik Sekcji Usług/starszy pracownik socjalny, starszy specjalista pracy socjalnej, 3 starszych pracowników socjalnych, pracownik socjalny i 3 opiekunki środowiskowe (Zał. nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz Zał. nr 1 pkt 26).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik Ośrodka posiada odpowiednie kwalifikacje wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej ma dyplom ukończenia specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej oraz ponad 3-letni staż pracy w pomocy społecznej. Pracownicy socjalni legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach pracy,

posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

liczba mieszkańców gminy/liczba pracowników socjalnych (wg etatów):

$9\ 190/5,5 = 1\ 670$

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 6 pracowników socjalnych na 5,5 etatu i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 670 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.).

Zasilki stale

Z informacji przekazanych przez Kierownika MGOPS (Zal. nr 1, pkt 23) wynika, że Ośrodek pomocą w formie zasiłków stałych w roku 2024 do dnia kontroli objął 94 osoby. W badanym okresie składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacano za 71 osób.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr:

MGOPS.SPŚ.5100.000134.07.2024;	MGOPS.SPŚ.5100.000036.01.2024;
MGOPS.SPŚ.5100.000041.01.2024;	MGOPS.SPŚ.5100.000143.09.2024;
MGOPS.SPŚ.5100.000133.07.2024;	MGOPS.SPŚ.5100.000065.01.2024;
MGOPS.SPŚ.5100.000059.01.2024;	MGOPS.SPŚ.5100.000094.03.2024;
MGOPS.SPŚ.5100.000008.01.2024;	MGOPS.SPŚ.5100.000005.01.2024.

Skontrolowane akta zawierały m.in. wywiad środowiskowy, oświadczenie klienta, oświadczenie o stanie majątkowym, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenie z ZUS/KRUS, zaświadczenie z ARiMR.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej

dla Kierownika MGOPS lub innego upoważnionego pracownika MGOPS – odpowiednio dla osoby, której podpis widnieje pod decyzją.

Decyzja nr MGOPS.SPŚ.5100.000134.07.2024 została podpisana przez tę samą osobę, która przeprowadziła wywiad środowiskowy i zatwierdziła plan pomocy.

W postanowieniu decyzji określano wysokość zasiłku i okres, na jaki został przyznany. W postanowieniu informowano również o tym, że kwota zasiłku ulegnie zmianie, jeżeli wzrost lub zmniejszenie wysokości dochodu strony przekroczy 10% kryterium dochodowego.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym jest dostarczana odrębnym pismem.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.) oraz o sposobie i terminie wypłaty świadczenia.

W styczniu 2024 r., w związku ze zmianą przepisów dotyczących podwyższenia kwoty zasiłku stałego, wszczęto postępowania administracyjne i wydano decyzje zmieniające wysokość świadczeń.

W sprawdzonych decyzjach administracyjnych przyznających zasiłki stałe zespół kontrolny odnotował, że decyzjom, których termin realizacji przypadał przed dniem ich uprawomocnienia się, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, informując o tym fakcie klienta w sentencji, postanowieniu i uzasadnieniu decyzji.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Zasiłki okresowe

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika Ośrodka w 2024 roku pomoc w formie zasiłków okresowych została przyznana dla 54 rodzin. Wysokość wypłacanych zasiłków jest wyższa od części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano dokumentację wybranych osób objętych pomocą na mocy decyzji:

MGOPS.SPŚ.5101.000055.06.2024; MGOPS.SPŚ.5101.000069.07.2024;
MGOPS.SPŚ.5101.000091.09.2024; MGOPS.SPŚ.5101.000079.07.2024;
MGOPS.SPŚ.5101.000002.02.2024; MGOPS.SPŚ.5101.000071.07.2024;
MGOPS.SPŚ.5100.000060.07.2024; MGOPS.SPŚ.5101.000062.07.2024;
MGOPS.SPŚ.5101.000066.07.2024; MGOPS.SPŚ.5101.000082.08.2024.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach znajdowały się m.in.: oświadczenia klienta o dochodach, oświadczenia o stanie majątkowym, raport-status osoby bezrobotnej z Aplikacji Centralnej Rynku Pracy, karta świadczeń osoby, zaświadczenia z KRUS o ubezpieczeniu, faktury za leki.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej dla Kierownika MGOPS lub innego upoważnionego pracownika MGOPS – odpowiednio dla osoby, której podpis widnieje pod decyzją.

W postanowieniu decyzji podawano wysokość przyznanej pomocy, okres na jaki jej udzielono oraz z jakiego powodu.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych odnotowano, że decyzjom, których termin płatności przypadał przed dniem ich uprawomocnienia nadano rygor natychmiastowej wykonalności, o czym poinformowano klienta w sposób prawidłowy.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.) oraz o sposobie i terminie wypłaty świadczenia.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Kierownika MGOPS wynika, że w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” objętych pomocą w postaci gorącego posiłku w szkołach są 34 rodziny, a 111 rodzin otrzymało pomoc w formie świadczenia pieniężnego (75 dzieci i 157 dorosłych). W badanym okresie kwotę świadczenia pieniężnego na osobę

dziennie ustalono w wysokości 10 zł, a od października – 20 zł. Stawka miesięczna zaś wynosiła odpowiednio 300 zł i 600 zł.

Dożywianie na terenie Gminy w badanym okresie było prowadzone w 5 placówkach oświatowych koszt posiłku wynosił od 7 zł do 10 zł, dożywiano 42 dzieci. Dodatkowo poza terenem Gminy w roku 2024 Ośrodek finansował wyżywienie dla 11 dzieci w 4 placówkach, a koszt gorącego posiłku wyniósł 4 zł i 11 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o nr:

- pomoc w formie zasiłków celowych:

MGOPS.SPŚ.5113.D.000401.09.2024;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000410.09.2024;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000292.07.2024;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000071.03.2024;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000186.05.2024;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000354.09.2024;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000430.09.2024;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000326.08.2024;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000272.07.2024;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000303.07.2024;

- pomoc w formie posiłku w szkole:

MGOPS.SPŚ.5113.D.000411.09.2024;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000365.09.2024;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000381.09.2024;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000018.01.2024;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000040.02.2024;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000367.09.2024;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000439.10.2024;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000037.01.2024;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000441.10.2024;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000381.09.2024.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajdowała się kompletna dokumentacja, określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o odpowiednie przepisy i aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, przywołano również Uchwałę Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, Uchwały Rady Miejskiej dot. dożywiania i upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej dla Kierownika MGOPS lub innego

upoważnionego pracownika MGOPS – odpowiednio dla osoby, której podpis widnieje pod decyzją.

Decyzja MGOPS.SPŚ.5113.D.000292.07.2024 została podpisana przez tę samą osobę, która przeprowadziła wywiad środowiskowy i zatwierdziła plan pomocy.

Decyzje przyznające posiłek w szkole wydawane były prawidłowo w ramach roku kalendarzowego.

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek w szkole wskazywano dla kogo przyznano wsparcie, w jakim okresie, gdzie posiłek będzie wydawany i koszt jednego posiłku.

W postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe z Programu określano wysokość zasiłku, miesiąc, na jaki został przyznany oraz że jest to świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.) oraz o sposobie i terminie wypłaty świadczenia.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, MGOPS przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia czy opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

W roku 2024 do dnia kontroli zasiłku celowego udzielono 8 osobom, a specjalnego zasiłku celowego – 6 osobom. Pomoc przyznawano w szczególności na pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia lub na bieżące potrzeby.

Podczas kontroli sprawdzono następujące akta:

- zasiłek celowy:

MGOPS.SPŚ.5102.000001.01.2024;

MGOPS.SPŚ.5102.000004.01.2024;

MGOPS.SPŚ.5102.000022.09.2024;

MGOPS.SPŚ.5102.000006.02.2024;

MGOPS.SPŚ.5102.000016.06.2024;

MGOPS.SPŚ.5102.000015.06.2024;

MGOPS.SPŚ.5102.000005.02.2024; MGOPS.SPŚ.5102.000002.01.2024;

- specjalny zasiłek celowy:

MGOPS.SPŚ.5102.000003.01.2024;

MGOPS.SPŚ.5102.000018.06.2024;

MGOPS.SPŚ.5102.000023.09.2024;

MGOPS.SPŚ.5102.000020.07.2024;

MGOPS.SPŚ.5102.000009.03.2024; MGOPS.SPŚ.5102.000007.02.2024.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: kopia decyzji dot. zasiłku pielęgnacyjnego, karta świadczeń z MGOPS, raport z PUP, faktury za leki, karta leczenia szpitalnego, oświadczenia o stanie majątkowym.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej dla Kierownika MGOPS lub innego upoważnionego pracownika MGOPS – odpowiednio dla osoby, której podpis widnieje pod decyzją. W decyzjach na specjalne zasiłki celowe przywołano art. 17 ust. 1 pkt 5, a powinien być art. 17 ust. 2 pkt 1.

Stwierdzono, że 5 decyzji zostało podpisanych przez tę samą osobę, która przeprowadziła wywiad środowiskowy i zatwierdziła plan pomocy.

Decyzja MGOPS.SPŚ.5102.000007.02.2024 – w postanowieniu określono, że przyznaje się zasiłek celowy, a z podstawy prawnej i akt sprawy wynika, że jest to specjalny zasiłek celowy.

W postanowieniu decyzji określono wysokość przyznanej pomocy, miesiąc za jaki przyznano pomoc, cel na jaki udzielono świadczenia.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że prawidłowo informowano stronę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie, o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie objętym kontrolą realizował usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Od stycznia 2024 r. do dnia kontroli z pomocy w postaci usług opiekuńczych skorzystało 15 osób. Żadnej osobie nie odmówiono pomocy. Odpłatność za usługi opiekuńcze uzależniona jest od dochodu osoby/rodziny, a koszt 1 godziny usług został ustalony przez gminę w wysokości 22 zł. Usługi opiekuńcze są realizowane przez 3 opiekunki zatrudnione w MGOPS na umowę o pracę.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

MGOPS.Suo.5122.32.2024; MGOPS.Suo.5122.25.2024; MGOPS.Suo.5122.31.2024;
MGOPS.Suo.5122.29.2023; MGOPS.Suo.5122.30.2024; MGOPS.Suo.5122.26.2024;
MGOPS.Suo.5122.27.2024; MGOPS.Suo.5122.28.2024; MGOPS.Suo.5122.33.2024;
MGOPS.Suo.5122.34.2024.

W aktach klientów znajdowały się m.in.: oświadczenia klienta o dochodach, oświadczenia o stanie majątkowym, odcinki emerytur, zaświadczenie lekarskie, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwały Rady Miejskiej dot. usług opiekuńczych oraz upoważnienie Burmistrza dla Kierownika Sekcji Usług w MGOPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Wymienione akty prawne przywołano z aktualnie obowiązującymi publikatorami.

Stwierdzono, że całe postępowanie administracyjne, tj. przeprowadzenie wywiadu, zatwierdzenie planu pomocy i wydanie decyzji, było prowadzone przez jedną osobę, czyli Kierownika Sekcji Usług, co uznaje się za nieprawidłowe.

W postanowieniu decyzji określono okres, na jaki przyznane zostało wsparcie, liczbę godzin miesięcznie i dziennie, dni tygodnia, realizatora usług, zakres usług, pełny koszt 1 godziny, procentową odpłatność za 1 godzinę, termin i sposób uiszczenia odpłatności.

Decyzjom, których realizacja przypadała przed dniem ich uprawomocnienia się nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej).

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek kieruje do domu pomocy społecznej. Od stycznia 2024 r. do dnia kontroli nie skierowano żadnej osoby do domu pomocy społecznej. Na dzień przeprowadzania kontroli w domach pomocy społecznej przebywa 25 osób.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Wykonywanie działań diagnostycznych w sytuacjach materialno-bytowych rodzin, pomoc w zakresie wychodzenia z bezdomności, bezrobocia, problemów opiekuńczo-wychowawczych, monitorowanie rodzin dysfunkcyjnych, systematyczne monitorowanie rodzin, podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych osób także z udziałem funkcjonariuszy policji.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które jak opisano powyżej mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej. W badanym okresie pracownicy socjalni zawarli 5 kontraktów socjalnych.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku kontroli ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego, a także usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdowały się dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

Do Statutu i Regulaminu organizacyjnego Ośrodka nie wnosi się zastrzeżeń. Natomiast Uchwała Nr IV.23.2024 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu tych usług oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich rozliczania i pobierania została podjęta niezgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten brzmi następująco: „w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”. A zatem ustalenia dotyczące świadczenia usług sąsiedzkich powinny być zawarte w uchwale, która określa zasady realizacji usług opiekuńczych.

Stwierdzono, że warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończył specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej oraz ponad 3-letni staż pracy w pomocy społecznej. Pracownicy socjalni legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 6 pracowników socjalnych na 5,5 etatu i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 670 mieszkańców.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym jest przekazywana odrębnym pismem.

W styczniu 2024 r., w związku ze zmianą przepisów dotyczących podwyższenia kwoty zasiłku stałego, wszczęto postępowania administracyjne i wydano decyzje zmieniające wysokość świadczeń.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały prawidłowe przepisy (z wyjątkiem decyzji na specjalne zasiłki celowe, w których przywołano art. 17 ust. 1 pkt 5, a powinien być art. 17 ust. 2 pkt 1) oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej dla Kierownika MGOPS lub innego upoważnionego pracownika MGOPS – odpowiednio dla osoby, której podpis widnieje pod decyzją. Ponadto, w zależności od formy pomocy, przytoczono odpowiednie uchwały Rady Miejskiej dotyczące dożywiania i usług opiekuńczych, Uchwałę Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

We wszystkich decyzjach przyznających usługi opiekuńcze oraz w kilku przypadkach różnych form pomocy stwierdzono, że w sposób nieprawidłowy przeprowadzono postępowanie administracyjne – decyzje zostały podpisane przez tę samą osobę, która przeprowadziła wywiad środowiskowy i zatwierdziła plan pomocy.

W 1 przypadku w postanowieniu określono, że przyznaje się zasiłek celowy, a z podstawy prawnej i akt sprawy wynika, że jest to specjalny zasiłek celowy.

W skontrolowanych decyzjach prawidłowo informowano stronę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu wszystkich skontrolowanych decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.) oraz o sposobie i terminie realizacji świadczenia.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zespół kontrolny ustalił, że OPS w sposób dostateczny wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, działalność kontrolowanej jednostki **ocenia się pozytywnie z nieprawidłowością**, przy czym w zakresie objętym kontrolą stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla wykonywanych zadań.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki. Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

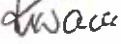
Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon
2. Katarzyna Wach

Kielce, dnia 4 grudnia 2024 r.

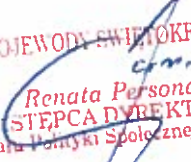
Ze strony kontrolowanej:

KIERCOWNIK
Miejsko-Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej w Kunowie

mgr **Data i podpis**

09.12.2024 r.

**MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ W KUNOWIE**
ul. Warszawska 45b, 27-415 Kunów
tel. (41) 261-31-74 wew. 52
NIP 661-16-58-163, REGON 290372550

up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Renata Persona
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

ŚWIĘTOKRZYSKI
RAD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
ul. Wielków Kielce 3, 25-516 Kielce